TÌNH HÌNH NHIỄM SÁN LÁ GAN LỚN (*FASCIOLA* SPP.) Ở TRÂU CHĂN THẢ TỰ DO Ở KHU VỰC BÃI BỒI VEN SÔNG HỒNG VÀ THUỐC ĐIỀU TRỊ

Đàm Văn Phải[1], Trần Văn Tuấn[2], Đào Thị Hà Thanh[3], Nguyễn Thị Phương[1], Nguyễn Thị Hằng[1], Phạm Thị Lan Hương[1], Desmecht Daniel[4], Bùi Trần Anh Đào[1]

TÓM TẮT

Bệnh sán lá gan ở trâu, bò do loài sán lá có tên là *Fasciola hepatica* và *F. gigantica* ký sinh trong ống dẫn mật ở gan gây ra, đây không chỉ là một bệnh nội ký sinh trùng gây nhiều thiệt hại cho ngành chăn nuôi trâu, bò do làm giảm năng suất thịt và sữa mà còn là bệnh truyền lây nguy hiểm giữa gia súc và người, đe dọa đến sức khoẻ cộng đồng. Trong khoảng thời gian từ tháng 1/2017 đến tháng 3/2018, chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu điều tra cắt ngang trên đàn trâu được chăn thả tại bãi bồi ven sông Hồng thuộc địa bàn quận Long Biên, Hà Nội. Tổng số 130 cá thể trâu được xét nghiệm phân để xác định tỷ lệ và cường độ nhiễm sán lá gan trên trâu theo lứa tuổi và giới tính. Kết quả xét nghiệm đã xác định được 86 cá thể trâu bị nhiễm sán lá gan lớn (chiếm 66,2%), tỷ lệ nhiễm và cường độ nhiễm sán lá gan tăng dần theo độ tuổi của trâu, giới tính của trâu không ảnh hưởng đến tỷ lệ nhiễm, song có ảnh hưởng rõ rệt đến cường độ nhiễm sán lá gan giữa trâu đực và trâu cái. 86 con trâu nhiễm sán lá gan lớn được chia thành hai nhóm, điều trị với hai loại thuốc tẩy sán là Han-Dertil B và Dovenix để đánh giá hiệu quả điều trị của hai loại thuốc tẩy sán này với 2 đường dùng là uống và tiêm. Kết quả điều trị cho thấy, thuốc Dovenix hay Han-Dertil B đều có hiệu quả và an toàn trong điều trị bệnh sán lá gan ở trâu khi bị nhiễm ở tất cả các mức độ, từ (+), (++) và (+++).

Từ khóa: Bệnh sán lá gan, trâu chăn thả tự do, Han-Dertil B, Dovenix.

Prevalence of Fasciolosis in free grazing buffalo along the Red river alluvial grounds and treatment medicine

Dam Van Phai, Tran Van Tuan, Dao Thi Ha Thanh, Nguyen Thi Phuong,
Nguyen Thi Hang, Pham Thi Lan Huong, *Desmecht Daniel, Bui Tran Anh Dao*

SUMMARY

Fasciolosis in cattle and buffalo caused by *Fasciola hepatica* and *F. gigantica* is not only a zoonotic disease having serious impact to human health but also causing dramatically economic loss by reducing meat and milk production of the farms. From January 2017 to March 2018, we conducted a cross sectional survey on fasciolosis of the free grazing buffaloes along the Red river alluvial grounds in Long Bien District, Ha Noi City. A total of 130 buffaloes was tested for *Fasciola* spp prevalence and infection intensity by age group and gender. The tested result showed that there were 86 buffaloes infected with *Fasciola* spp (accounted for 66.2%). Both infection rate and intensity were proportional to the age of the hosts. The buffalo gender did not affect to the infection rate but obviously influenced to the infection intensity between buffalo male and female. There were 86 infection buffaloes divided into two groups for tape worm treatment using Han-Dertil B and Dovenix medicines to evaluate the treatment effectiveness of two these medicines through oral and injection. The result of treatment indicated that Dovenix and Han-Dertil-B medicines were effective and safe in treatment of fasciolosis in buffaloes infected at all the intensities from (+) to (++), (+++).

Keywords: Fasciolosis, free grazing buffalo, Han-Dertil B, Dovenix.

[1] Khoa Thú y, Học viện Nông nghiệp Việt Nam
[2] Công ty TNHH Việt Pháp Quốc tế (VIPHAVET)
[3] Viện Thú y
[4] Khoa Thú y, Đại học Liège, Vương quốc Bỉ